

Oponentský posudek doktorské disertační práce

Aplikace současných doporučených postupů u arteriální hypertenze v dospělém věku u hypertoniků s vysokým a velmi vysokým rizikem v klinické praxi.

Autor: MUDr. Jiří Holý

Disertační práce představuje výsledky autorovy činnosti v oblasti léčby a kontroly arteriální hypertenze. Práce má tradiční strukturu. V rozsáhlé teoretické části autor shrnuje současné poznatky na poli arteriální hypertenze, zejména se soustředil na problematiku diagnostiky, léčby a kontroly arteriální hypertenze.

Ve výzkumné části se věnuje úrovni léčby, kontroly hypertenze a dosažení cílových hodnot krevního tlaku v populaci hypertoniků s vysokým a velmi vysokým rizikem. Pro hodnocení úrovně kontroly krevního tlaku používá 24-hodinové ambulantní monitorování krevního tlaku. Položil si tři jasně formulované otázky a pro jejich odpověď vyšetřil tři skupiny pacientů. U první skupiny nemocných, kterou autor nazval kohorta A (je třeba ale poznamenat, že z epidemiologického pohledu jde v tomto případě o studii průřezovou, nikoliv kohortovou, vhodnější by tedy byl název jiný, např. skupina pacientů A) zjistil nedostatečnou míru dosažení cílového krevního tlaku pro danou populaci při autorem zvolené přísné cílové hodnotě 120/70 mmHg. Další provedené analýzy dokazují, že na tomto výsledku se podílí zejména nedostatečná kontrola hypertenze u mužů a diabetiků. Autor prospektivně vyšetřil další skupinu nemocných, kterou označil jako kohortu B (zde již lze hovořit o kohortě). Navzdory lepším vstupním hodnotám ve srovnání se skupinou A nedošlo v průběhu sledování ke zlepšení kontroly jejich hypertenze. Tento výsledek by zasluhoval komentář a vysvětlení. Není překvapením, že se úroveň znalosti o chorobě a léčbě u hypertoniků v průběhu léčby zlepšila, jak dokázalo dotazníkové šetření u kohorty C. Jistě by bylo vhodné okomentovat, zda zlepšení úrovně znalostí se promítlo i do zlepšení kontroly jejich hypertenze. Při analýzách si autor položil celou řadu sekundárních cílů práce (celkem 15). Některé byly jistě velmi zajímavé a přínosné (např. úroveň farmakologické léčby, problém lékových interakcí či rozbor ekonomického přínosu správné kontroly hypertenze), je ovšem otázkou, zda jejich vysoký počet celkově velmi dobrý dojem z celé práce nerozmělnuje.

Práce má celou řadu jasných pozitiv. Mezi ně patří zejména stále aktuální téma (léčba hypertenze a její kontrola), zvýraznění místa 24-hodinového monitorování TK pro kontrolu hypertenze. Dále pečlivé zpracování nálezů včetně jejich statistického hodnocení, přehledná prezentace tabulek a grafů. Je psána dobrou češtinou, občasné gramatické nepřesnosti či překlepy (např. str. 116, řádek 17) nemohou tento dojem zhoršit.

Připomínky bych měl tyto:

- Z hlediska epidemiologického nejasný výběr probandů do jednotlivých skupin či kohort. Zřejmě nemohlo jít o náhodný výběr reprezentativního vzorku hypertoniků. Tuto limitaci ovšem autor v práci diskutuje.
- Pro srovnatelnost práce s jinými studiemi bych uvítal, kdyby autor uváděl i procento „úspěšnosti“ kontroly hypertoniků (= procento probandů, kteří dosáhli cílových hodnot TK) v jeho souborech.

V souvislosti s výše uvedeným bych měl na autora tyto dotazy:

1. Jaké procento hypertoniků dosáhlo „cílové“ hodnoty TK 120/70 mmHg?
2. Jak byla hodnocena kvalita antihypertenzní léčby?
3. Kým byli léčeni pacienti v kohortě B?

Autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí práce. Jednoznačně doporučuji tuto práci přijmout k obhajobě.

Pardubice, 10.3.2013

MUDr. Petr Vojtíšek, CSc.